

JPK_KR_PD – nowe obowiązki dla firm

Wtorek, 20 października 2026, 09:21, autor: Fakturowo.pl

Cyfryzacja polskiego systemu podatkowego obejmuje kolejne obszary działalności przedsiębiorców. Po wprowadzeniu obowiązkowego Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) oraz zmianach w raportowaniu JPK_VAT przyszedł czas na szczegółowe przekazywanie danych z ksiąg rachunkowych. Jednym z najważniejszych elementów tych zmian jest JPK_KR_PD, czyli Jednolity Plik Kontrolny Księgi Rachunkowe Podatek Dochodowy.

Nowy obowiązek dotyczy przedsiębiorców prowadzących pełną księgowość. Oznacza to, że urzędy skarbowe otrzymają elektroniczny dostęp do znacznie szerszego zakresu informacji o operacjach gospodarczych, zapisach księgowych oraz rozliczeniach podatkowych przedsiębiorstw. Wprowadzanie JPK_KR_PD odbywa się etapami. Największe podmioty zostały objęte nowymi przepisami od 2025 roku, kolejne grupy od 2026 roku, a pozostali podatnicy zostaną objęci obowiązkiem od 2027 roku.

Czym jest JPK_KR_PD?

JPK_KR_PD to ujednolicony plik elektroniczny zawierający dane pochodzące z ksiąg rachunkowych przedsiębiorstwa. Jego zadaniem jest umożliwienie administracji skarbowej analizy zapisów księgowych oraz ich powiązania z rozliczeniami podatku dochodowego. Dotychczas przedsiębiorcy prowadzący pełną księgowość przechowywali szczegółowe dane w swoich systemach finansowo-księgowych, a organom podatkowym przekazywali je przede wszystkim w ramach kontroli lub na żądanie. Nowe przepisy zmieniają ten model. Podatnicy objęci obowiązkiem muszą przygotowywać księgi w odpowiednim formacie elektronicznym i przekazywać je administracji skarbowej po zakończeniu roku podatkowego. JPK_KR_PD nie zastępuje ksiąg rachunkowych ani rocznego zeznania podatkowego. Jest dodatkowym obowiązkiem sprawozdawczym, który pozwala urzędowi analizować dane zapisane w systemie księgowym. W praktyce oznacza to większą przejrzystość rozliczeń, ale również konieczność zadbania o prawidłowe prowadzenie ksiąg i odpowiednie przygotowanie oprogramowania.

Kogo dotyczy obowiązek składania JPK_KR_PD?

Nowe przepisy obejmują podatników podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) oraz podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT), którzy prowadzą księgi rachunkowe i należą do grup objętych obowiązkiem raportowania. W szczególności chodzi o spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki akcyjne, spółki komandytowe, inne podmioty zobowiązane do prowadzenia pełnej księgowości oraz przedsiębiorców rozliczających PIT na podstawie ksiąg rachunkowych. Nie oznacza to jednak, że każda firma musi składać JPK_KR_PD. Przedsiębiorcy prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów albo ewidencję przychodów korzystają z innych struktur JPK. Przykładowo jednoosobowa działalność gospodarcza prowadząca KPiR nie przekazuje JPK_KR_PD, lecz po objęciu odpowiednimi przepisami raportuje dane w strukturze JPK_PKPIR. Decydujące znaczenie ma zatem rodzaj prowadzonej księgowości oraz termin objęcia podatnika nowym obowiązkiem.

Od kiedy obowiązuje JPK_KR_PD?

Wprowadzanie JPK_KR_PD zostało rozłożone na trzy etapy, aby przedsiębiorcy oraz dostawcy oprogramowania księgowego mogli przygotować się do nowych wymagań.

Rozpoczęcie obowiązku	Kogo dotyczy	Pierwszy rok raportowania*
1 stycznia 2025 r.	Podatkowe grupy kapitałowe oraz podatnicy CIT z przychodami powyżej 50 mln euro w poprzednim roku podatkowym	2025
1 stycznia 2026 r.	Pozostali podatnicy CIT i PIT zobowiązani do przesyłania JPK_VAT miesięcznie	2026
1 stycznia 2027 r.	Pozostali podatnicy, w tym podatnicy przesyłający JPK_VAT kwartalnie	2027

Dla podmiotów, których rok podatkowy lub obrotowy nie pokrywa się z kalendarzowym, obowiązek ustala się na podstawie roku rozpoczynającego się po odpowiednio 31 grudnia 2024, 2025 lub 2026 roku. Warto zwrócić uwagę na różnicę między rozpoczęciem obowiązku prowadzenia ksiąg zgodnie z nowymi wymaganiami a terminem wysłania pliku do urzędu skarbowego. Przykładowo spółka z o.o., która prowadzi pełną księgowość, składa miesięczne JPK_V7M i nie została wcześniej objęta obowiązkiem jako duży podatnik, musi stosować nowe zasady od 2026 roku. Pierwszy plik za rok kalendarzowy 2026 przekaże jednak dopiero w 2027 roku.

Jakie informacje zawiera JPK_KR_PD?

Struktura JPK_KR_PD obejmuje znacznie więcej informacji niż standardowe zestawienie przychodów i kosztów. Plik zawiera dane identyfikujące podatnika, zapisy księgowe, zestawienia obrotów i sald oraz informacje pozwalające powiązać wynik finansowy przedsiębiorstwa z rozliczeniem podatku dochodowego.

Do najważniejszych elementów struktury należą:

- Nagłówek i dane identyfikacyjne podatnika - Pierwsza część pliku zawiera informacje pozwalające ustalić, którego przedsiębiorstwa i jakiego okresu dotyczy raport. Znajdują się tutaj między innymi dane identyfikacyjne podmiotu, kod właściwego urzędu skarbowego, zakres dat oraz informacje techniczne o wygenerowanym dokumencie.
- Zestawienie obrotów i sald (ZOiS) - Jednym z najważniejszych elementów JPK_KR_PD jest zestawienie obrotów i sald. Zawiera ono informacje o kontach księgowych, ich numerach, nazwach, saldach początkowych i końcowych oraz obrotach po stronie Winien (Wn) i Ma (Ma). Dzięki temu administracja skarbową może analizować strukturę kont oraz sprawdzać zgodność zapisów księgowych z wynikami finansowymi przedsiębiorstwa.
- Dziennik księgowy - Kolejnym elementem jest dziennik, w którym wykazywane są operacje gospodarcze zapisane w księgach rachunkowych. Dane te pozwalają ustalić, kiedy dokonano określonych zapisów, jakich dokumentów one dotyczą oraz jakie operacje zostały ujęte w księgowości.
- Zapisy na kontach księgowych - Struktura obejmuje również szczegółowe zapisy na poszczególnych kontach. Pozwala to powiązać operacje wykazane w dzienniku z konkretnymi kontami księgowymi oraz wartościami zapisanymi po stronie Wn i Ma.
- Rozliczenie podatku dochodowego (RPD) - Istotnym elementem JPK_KR_PD jest część dotycząca rozliczenia podatku dochodowego. Jej zadaniem jest przedstawienie różnic pomiędzy wynikiem finansowym wynikającym z ksiąg rachunkowych a rozliczeniem podatkowym. Dotyczy to między innymi przychodów zwolnionych z opodatkowania, kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz różnic wynikających z odmiennego momentu rozpoznawania przychodów i kosztów.

Znaczniki kont księgowych – co się zmienia?

Jedną z najważniejszych zmian związanych z JPK_KR_PD jest obowiązek stosowania odpowiednich znaczników identyfikujących konta księgowe.

Dotychczas każde przedsiębiorstwo mogło stosować własny plan kont, dostosowany do rodzaju działalności i przyjętych zasad rachunkowości.

Nowe przepisy nie wprowadzają jednego obowiązkowego planu kont dla wszystkich przedsiębiorców. Wymagają natomiast przypisania odpowiednich oznaczeń do kont, zgodnie ze słownikami określonymi dla danej kategorii jednostek. Przykładowo firma może posiadać własne konto dotyczące przychodów ze sprzedaży usług, ale w pliku JPK_KR_PD konto to powinno zostać odpowiednio sklasyfikowane. Dzięki znacznikom administracja skarbową będzie mogła porównywać dane pochodzące z różnych systemów księgowych, nawet jeśli przedsiębiorstwa stosują odmienne numery i nazwy kont. Warto również pamiętać, że szczególne rozwiązania przewidziano dla jednostek sporządzających sprawozdania finansowe zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości (MSR/MSSF). W ich przypadku obowiązuje czasowe zwolnienie z uzupełniania ksiąg o określone znaczniki kont, przedłużone do 1 stycznia 2028 roku.

JPK_KR_PD a koszty uzyskania przychodów

Nowe raportowanie będzie miało szczególne znaczenie dla prawidłowego rozpoznawania kosztów podatkowych. Nie każdy wydatek wykazany w księgach rachunkowych stanowi bowiem koszt uzyskania przychodu. Przedsiębiorstwo może ponosić wydatki, które są prawidłowo ujmowane jako koszty bilansowe, ale nie mogą pomniejszać podstawy opodatkowania. Dobrym przykładem są kary i grzywny wyłączone z kosztów podatkowych na podstawie obowiązujących przepisów.

Załóżmy, że spółka wykazuje w księgach rachunkowych koszty w wysokości 500 000 zł, z czego 20 000 zł stanowią wydatki trwale nieuznawane za koszty uzyskania przychodów. W takim przypadku samo wykazanie 500 000 zł w księgach nie oznacza, że cała kwota będzie kosztem podatkowym. JPK_KR_PD umożliwia przedstawienie odpowiednich różnic pomiędzy rozliczeniem bilansowym i podatkowym. Dzięki temu urząd skarbowy będzie mógł łatwiej identyfikować rozbieżności oraz analizować sposób ustalania dochodu podlegającego opodatkowaniu.

JPK_KR_PD a JPK_ST_KR – czym różnią się te pliki?

Przedsiębiorcy prowadzący pełną księgowość powinni zwrócić uwagę na jeszcze jedną strukturę, czyli JPK_ST_KR. Oba pliki należą do systemu raportowania JPK_PD, ale dotyczą innych zakresów danych.

Struktura	Zakres informacji
JPK_KR_PD	Księgi rachunkowe, zapisy księgowe, obroty i salda oraz rozliczenie podatku dochodowego
JPK_ST_KR	Ewidencja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

JPK_ST_KR obejmuje między innymi dane dotyczące składników majątku, ich wartości początkowej, amortyzacji oraz innych informacji wymaganych strukturą.

Rozdzielenie tych danych na dwa pliki ma uporządkować raportowanie i ułatwić ich analizę. Warto jednak pamiętać, że terminy i zakres obowiązków związanych z poszczególnymi strukturami mogą podlegać odrębnym przepisom przejściowym.

JPK_KR_PD a KSeF – czy systemy będą ze sobą powiązane?

Wprowadzenie JPK_KR_PD wpisuje się w szerszy proces cyfryzacji rozliczeń podatkowych, którego ważnym elementem jest również Krajowy System e-Faktur.

KSeF gromadzi dane dotyczące faktur ustrukturyzowanych, natomiast JPK_KR_PD zawiera informacje o sposobie ujęcia operacji gospodarczych w księgach rachunkowych. Oznacza to, że oba systemy dostarczają administracji skarbowej informacji o różnych etapach dokumentowania i rozliczania transakcji.

Przykładowo faktura sprzedażowa wystawiona w KSeF może zostać następnie zaksięgowana na odpowiednich kontach przychodowych. Dane z tych systemów mogą być porównywane w celu sprawdzenia spójności rozliczeń. Dodatkowo przepisy przewidują wykazywanie numerów identyfikujących faktury w KSeF w określonych zapisach księgowych, zgodnie z wymaganiami dotyczącymi danego okresu raportowania. Ważne jest zatem zachowanie spójności pomiędzy fakturami, ewidencją VAT, zapisami księgowymi oraz rozliczeniem podatku dochodowego. Nie oznacza to jednak, że każdy dokument księgowy musi posiadać numer KSeF. W księgach występują również operacje dokumentowane w inny sposób, takie jak naliczenie amortyzacji czy operacje wewnętrzne.

Do kiedy należy wysłać JPK_KR_PD?

JPK_KR_PD przekazuje się po zakończeniu roku podatkowego lub obrotowego, zgodnie z zasadami dotyczącymi danego podatnika. W 2026 roku wprowadzono istotne zmiany dotyczące terminów przekazywania ksiąg rachunkowych. Na podstawie przepisów obowiązujących od 1 lipca 2026 roku termin przekazania danych został wydłużony:

- Dla podatników CIT do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego lub obrotowego.
- Dla podatników PIT do 31 lipca roku następującego po zakończeniu roku podatkowego.

Przykładowo spółka z o.o. objęta raportowaniem od 2026 roku, której rok podatkowy pokrywa się z kalendarzowym, powinna przekazać JPK_KR_PD za 2026 rok do 31 lipca 2027 roku. Wcześniej obowiązujące terminy dla pierwszej grupy podatników zostały objęte dodatkowymi regulacjami przejściowymi.

Dlatego przy ustalaniu obowiązku wysyłki należy uwzględnić zarówno rodzaj podatnika, jak i daty rozpoczęcia oraz zakończenia jego roku podatkowego.

W jaki sposób wysłać JPK_KR_PD do urzędu skarbowego?

Plik JPK_KR_PD przygotowywany jest w formacie XML, zgodnym ze strukturą logiczną opublikowaną przez Ministerstwo Finansów. Dane można wygenerować za pomocą odpowiednio przygotowanego programu finansowo-księgowego. Następnie plik może zostać przekazany elektronicznie do administracji skarbowej bezpośrednio z programu obsługującego wysyłkę JPK albo za pośrednictwem aplikacji Klient JPK WEB. Przed wysłaniem należy sprawdzić poprawność danych, zgodność ze strukturą XML oraz kompletność raportowanego okresu. Dokument można podpisać odpowiednią metodą autoryzacji, w tym podpisem kwalifikowanym lub Profilem Zaufanym. W przypadku wysyłki przez upoważnioną osobę zastosowanie może mieć pełnomocnictwo UPL-1, które obejmuje również podpisywanie plików JPK_PD. Po prawidłowym przetworzeniu dokumentu należy zachować Urzędowe Poświadczenie Odbioru (UPO), potwierdzające jego przyjęcie.

Jak przygotować firmę do obowiązkowego JPK_KR_PD?

Wprowadzenie JPK_KR_PD wymaga przede wszystkim uporządkowania danych księgowych i weryfikacji wykorzystywanego oprogramowania. Samo prowadzenie ksiąg rachunkowych w formie elektronicznej nie gwarantuje jeszcze, że system będzie potrafił wygenerować prawidłowy plik. Przedsiębiorcy powinni sprawdzić, czy wykorzystywany program obsługuje aktualną strukturę JPK_KR_PD, czy umożliwia przypisanie znaczników kont

księgowych oraz czy prawidłowo wykazuje różnice między wynikiem finansowym a dochodem podatkowym. Istotne jest także odpowiednie powiązanie dokumentów źródłowych z zapisami księgowymi. W przedsiębiorstwach korzystających z kilku systemów, na przykład osobnego programu do faktur, programu magazynowego oraz systemu finansowo-księgowego, szczególnego znaczenia nabiera spójność przekazywanych danych. Błędy w numerach dokumentów, nieprawidłowe przypisanie kont lub brak wymaganych informacji mogą utrudnić przygotowanie poprawnego raportu. Dlatego wdrożenie nowych zasad najlepiej rozpocząć od sprawdzenia planu kont, procedur księgowania oraz możliwości technicznych systemu.

Czy JPK_KR_PD zastępuje JPK_VAT?

Nie. JPK_KR_PD oraz JPK_VAT to dwie odrębne struktury, które służą do raportowania różnych informacji. JPK_VAT dotyczy rozliczeń podatku od towarów i usług. Obejmuje dane dotyczące sprzedaży, zakupów oraz deklaracji VAT. JPK_KR_PD dotyczy natomiast ksiąg rachunkowych oraz informacji istotnych dla rozliczenia podatku dochodowego. Przedsiębiorca zobowiązany do składania obu struktur musi zatem realizować oba obowiązki. Podobnie JPK_KR_PD nie zastępuje deklaracji CIT-8 ani odpowiednich zeznań PIT. Są to niezależne elementy systemu podatkowego.

Czy każda faktura musi być wykazana w JPK_KR_PD?

JPK_KR_PD nie jest zwykłym zestawieniem faktur wystawionych i otrzymanych przez przedsiębiorstwo. Plik odzwierciedla zapisy księgowe wynikające z prowadzonych ksiąg rachunkowych. W praktyce jedna faktura może powodować powstanie kilku zapisów księgowych, na przykład na kontach rozrachunkowych, przychodowych oraz kontach podatku VAT. Z kolei niektóre operacje księgowe nie są związane z wystawieniem faktury. Dlatego liczba dokumentów sprzedażowych lub zakupowych nie musi odpowiadać liczbie zapisów wykazanych w JPK_KR_PD. Dla prawidłowego sporządzenia raportu znaczenie ma nie tylko kompletność dokumentów, ale również sposób ich zaksięgowania.

Jakie korzyści i wyzwania przyniesie JPK_KR_PD?

Z punktu widzenia administracji skarbowej JPK_KR_PD oznacza możliwość szybszego analizowania danych księgowych i identyfikowania nieprawidłowości.

Dane przekazywane w jednolitej strukturze pozwalają automatycznie weryfikować określone zależności pomiędzy kontami, zapisami księgowymi oraz rozliczeniami podatkowymi. Dla przedsiębiorców oznacza to jednak dodatkowe wymagania organizacyjne. Firmy będą musiały zwrócić większą uwagę na jakość danych, prawidłową klasyfikację operacji oraz zgodność zapisów pomiędzy poszczególnymi systemami. Z drugiej strony wdrożenie JPK_KR_PD może być okazją do uporządkowania planu kont, wyeliminowania niepotrzebnych ręcznych operacji i usprawnienia wymiany informacji między działem księgowości a pozostałymi obszarami przedsiębiorstwa.

JPK_KR_PD a program do fakturowania

Warto podkreślić, że program do wystawiania faktur nie zawsze jest jednocześnie programem do prowadzenia pełnej księgowości. JPK_KR_PD dotyczy ksiąg rachunkowych, dlatego jego przygotowanie wymaga danych znajdujących się w systemie finansowo-księgowym przedsiębiorstwa. Serwis Fakturowo.pl umożliwia wystawianie faktur, obsługę KSeF oraz generowanie wybranych plików JPK, w tym JPK_V7 i JPK_FA. Dokumenty sprzedażowe mogą stanowić podstawę do dalszego księgowania w systemie obsługującym pełną księgowość. Należy jednak odróżnić eksport faktur od wygenerowania kompletnego JPK_KR_PD. Do przygotowania tego pliku potrzebne są bowiem pełne dane księgowe, obejmujące między innymi plan kont, obroty, salda, dziennik księgowy oraz informacje o rozliczeniu podatku dochodowego.

Podsumowanie – co oznacza JPK_KR_PD dla przedsiębiorców?

JPK_KR_PD to kolejny etap cyfryzacji polskiego systemu podatkowego. Nowe przepisy sprawiają, że dane z ksiąg rachunkowych będą przekazywane administracji skarbowej w jednolitym formacie elektronicznym. Największa zmiana polega na tym, że urzędy skarbowe nie będą musiały każdorazowo żądać szczegółowych danych księgowych w ramach kontroli. Podatnicy objęci obowiązkiem będą przekazywać je po zakończeniu roku podatkowego lub obrotowego.

Dla firm prowadzących pełną księgowość oznacza to konieczność dostosowania oprogramowania, prawidłowego oznaczania kont oraz większej dbałości o zgodność zapisów księgowych z rozliczeniami podatkowymi. Rok 2026 jest szczególnie ważny dla przedsiębiorców, którzy zostali objęci nowym obowiązkiem od 1 stycznia. To właśnie dane księgowe gromadzone w tym okresie będą podstawą do przygotowania pierwszych plików JPK_KR_PD przekazywanych w 2027 roku.

Odpowiednie przygotowanie systemów księgowych i procedur pozwoli ograniczyć ryzyko błędów oraz ułatwi realizację nowych obowiązków.

Tagi: jpk_kr_pd, jpk_kr_pd 2026, jpk_kr_pd 2027, jpk księgi rachunkowe, jpk pełna księgowość, jpk_cit, jpk_pd, znaczniki kont księgowych
, jpk_st_kr, termin jpk_kr_pd